

บทความเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม การรักษาวินัย ประมวลจริยธรรม
และจรรยาบรรณวิชาชีพให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ตามโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และการรักษาวินัย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

กลุ่มกฎหมายและคดี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต ๒

ครั้งที่ ๒ เดือน พฤศจิกายน ๒๕๖๗

วิสัยทัศน์

“องค์กรคุณภาพ พัฒนาการศึกษาสู่สังคมนวัตกรรมการเรียนรู้ สร้างคนดี มีความสุข”

อุทาหรณ์คดีปกครอง

ดูงานทิพย์ : จงใจอนุมัติเบิกจ่ายเท็จเป็นเหตุให้รับผิดทางละเมิด !

โดย นายปกครอง

(บทความเผยแพร่ ในนิตยสารเทศบาลคอลัมน์ “กฎหมายฝ่ายปกครอง”)

เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับคดีปกครองที่นำมาฝากผู้ติดตามนิตยสารเทศบาลฉบับนี้เป็นเรื่องการเบิกจ่ายเงินงบประมาณเพื่อฝึกอบรมและศึกษาดูงาน ซึ่งแทบทุกหน่วยงานก็มักจะมีการจัดโครงการฝึกอบรมและศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มพูนความรู้หรือประสบการณ์ให้แก่บุคลากรในการนำมาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน แม้จะเป็นโครงการที่มีประโยชน์ แต่เมื่อต้องเบิกจ่ายจากเงินงบประมาณ ผู้มีอำนาจพิจารณาอนุมัติโครงการและอนุมัติให้เบิกจ่าย รวมทั้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเบิกจ่ายเงิน จึงต้องปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด เพื่อให้การใช้จ่ายเงินของส่วนราชการเกิดประโยชน์สูงสุดและไม่เกิดปัญหาที่ต้องถูกสอบสวนและต้องรับผิดทางละเมิดตามมาในภายหลัง

เช่นกรณีที่มีการเบิกจ่ายเงินงบประมาณไม่ถูกต้องตามระเบียบ เนื่องจากไม่ได้มีการอบรมและศึกษาดูงานจริง หรือที่เรียกกันว่า “อบรมดูงานทิพย์” ตามศัพท์แสงสมัยใหม่ หรือกรณีที่มีการอบรมและศึกษาดูงานจริง แต่ไม่ได้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้ในโครงการตามที่ได้รับอนุมัติ เช่น กำหนดการ ๒ วัน แต่อบรมจริง ๑ วัน และอนุมัติเบิกจ่าย ๒ วัน ซึ่งถือเป็นการเบิกจ่ายเท็จ เช่นในคดีที่นำมาเป็นอุทาหรณ์วันนี้ ที่ตามกำหนดการ คือ อบรมและศึกษาดูงานต่างจังหวัด ๕ วัน แต่การดำเนินการจริงไม่ได้เป็นไปตามกำหนดการ และยังมีการเดินทางไปต่างประเทศ (ประเทศเพื่อนบ้าน) ในช่วงเวลาดังกล่าว ผลของการกระทำเช่นนี้จะเป็นอย่างไรร และผู้เกี่ยวข้องจะต้องรับผิดชอบหรือไม่ เพียงใด ไปติดตามกันครับ...

ข้อเท็จจริงของคดีมีอยู่ว่า ... ขณะที่ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรี ได้อนุมัติโครงการอบรมและทัศนศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาศักยภาพงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบล ซึ่งกำหนดให้ดูงานที่ต่างจังหวัด เป็นเวลา ๕ วัน และเป็นผู้อนุมัติให้เบิกจ่ายงบประมาณในการดำเนินการ ต่อมาเมื่อผู้ร้องเรียนขอให้ตรวจสอบการจ่ายเงินงบประมาณโครงการดังกล่าว โดยอ้างว่ามีการขออนุมัติผู้เข้าร่วมโครงการไว้จำนวน ๕๐ คน ทั้งที่มีผู้เข้าร่วมเพียง ๓๕ คน และมีการเบิกค่าใช้จ่ายจากงบประมาณเต็มจำนวน อีกทั้งไม่ได้ดำเนินการตามแผนหรือรายการที่กำหนด มีการเบิกค่าวัสดุอุปกรณ์ เบิกค่าวิทยากร เป็นเท็จ และนำช่วงเวลาดังกล่าวเดินทางไปท่องเที่ยวต่างประเทศซึ่งไม่ได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วนำมาเบิกรวมเป็นค่าใช้จ่ายที่กำหนดไว้เดิมสำหรับให้จัดอบรมดูงานในประเทศ เป็นเหตุให้ผู้ว่าฯ มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด กรณีเบิกจ่ายงบประมาณเป็นเท็จตามที่มีการร้องเรียน

ผลการสอบสวนพบว่า การจัดอบรมศึกษาดูงานตามโครงการดังกล่าว ในวันแรกไม่มีการจัดอบรม แต่เป็นการชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการเดินทาง ไม่มีการจัดเลี้ยงไม่มีกระเปาะเอกสาร หรือเอกสารประกอบการฝึกอบรมและไม่มีวิทยากรบรรยาย ส่วนการศึกษาดูงานต่างจังหวัดมีการศึกษาดูงานจริง ๑ วัน จากทั้งหมด ๔ วัน โดยในช่วงเวลาที่เป็นกำหนดการอบรมดูงานต่างจังหวัด มีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๓๕ คน (ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น พนักงาน และลูกจ้างเทศบาลตำบล) เดินทางไปต่างประเทศ และมีการ

“รู้เขา รู้เรา รู้เท่า รู้ทัน รู้กัน รู้แก้”

เบิกจ่ายเป็นค่าอาหาร ค่าที่พักและค่ายานพาหนะในช่วงที่เดินทางไปต่างประเทศดังกล่าว อันเป็นการเบิกจ่ายเท็จ มีความเสียหายเกิดขึ้นแก่ราชการเป็นเงิน ๒๕๔,๐๐๐ บาท

ทั้งนี้ มีผู้ที่ต้องรับผิดชอบจำนวน ๔ คน คือ (๑) ผู้เสนอโครงการ (๒) ปลัดเทศบาลตำบล ผู้ให้ความเห็นชอบโครงการ (๓) ผู้ฟ้องคดีในฐานะนายกเทศมนตรีตำบลเป็นผู้อนุมัติโครงการและการเบิกจ่ายเงิน และ (๔) ผู้อำนวยการกองคลัง ซึ่งเป็นผู้ตรวจสอบรายละเอียดฎีกาเบิกจ่าย โดยบุคคลทั้งสี่เป็นผู้ร่วมเดินทางไปต่างประเทศด้วย

จากพฤติการณ์ข้างต้น ถือเป็นการใช้ออกาสในการปฏิบัติหน้าที่จงใจเบี่ยงเบนประมาณของทางราชการโดยทุจริตและเบียดบังงบประมาณไปท่องเที่ยวโดยมิชอบ เห็นควรให้บุคคลทั้งสี่รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเท่า ๆ กัน ผู้ว่าฯ ได้เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการฯ และได้มีคำสั่งจังหวัดให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทน จำนวน ๖๓,๕๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่ง

ต่อมา มีการเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว และนายกเทศมนตรีดำเนินการออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายเท็จชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามความเห็นของกระทรวงการคลัง โดยมีคำสั่งเทศบาลตำบลให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นเงิน ๙๑,๗๕๕ บาท ผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ซึ่งนายกเทศมนตรีแจ้งผลการพิจารณาโดยยืนยันตามคำสั่งเดิม

ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าตนมิได้ร่วมกระทำการทุจริต โดยในการเบิกจ่ายมีหลักฐานการเบิกจ่ายเงินถูกต้อง ผู้รับเงินมีตัวตนสามารถตรวจสอบได้ จึงยื่นฟ้องนายกเทศมนตรี (ผู้ถูกฟ้องคดี) ต่อศาลปกครอง เพื่อขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งให้ตนชดใช้ค่าสินไหมทดแทน และเพิกถอนคำวินิจฉัยยกอุทธรณ์

ประเด็นปัญหาที่ต้องพิจารณาคือ ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่โดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงอันก่อให้เกิดความเสียหายแก่เทศบาลตำบลหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาว่า ในการเบิกจ่ายงบประมาณโครงการดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีในฐานะนายกเทศมนตรีชอบที่จะตรวจสอบรายละเอียดการเบิกจ่ายตามที่ปลัดเทศบาลตำบลเสนอมา ว่าถูกต้องตรงกับโครงการที่อนุมัติหรือไม่ หากเห็นว่าถูกต้องผู้ฟ้องคดีจึงจะลงนามอนุมัติให้เบิกจ่ายงบประมาณได้ เมื่อผู้ฟ้องคดี ได้เข้าร่วมอบรมและทัศนศึกษาดูงานในโครงการพิพาท จึงต้องรู้และทราบว่า มีผู้เข้าร่วมอบรมจำนวน ๓๕ คน ได้เดินทางไปทัศนศึกษาดูงานเพิ่มเติมที่ต่างประเทศ ซึ่งมีได้อยู่ในแผนงานโครงการที่อนุมัติไว้ก่อนหน้านี้ การที่ผู้ฟ้องคดีลงนามอนุมัติให้เบิกค่าใช้จ่ายในช่วงเวลาที่ตนเองรวมทั้งผู้เข้าร่วมฝึกอบรมเดินทางไปทัศนศึกษาที่ต่างประเทศ ซึ่งผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้อนุมัติโครงการย่อมต้องทราบว่าไม่สามารถอนุมัติเบิกค่าใช้จ่ายดังกล่าวได้ แต่ยังคงลงนามอนุมัติให้เบิกค่าใช้จ่าย กรณีต้องถือว่าผู้ฟ้องคดีกระทำละเมิดโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่เทศบาลตำบลแล้ว ตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มีประเด็นปัญหาที่ต้องพิจารณาต่อไปอีกว่า ผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเพียงใด?

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาว่า งบประมาณตามโครงการพิพาท ที่สามารถเบิกจ่ายได้ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ ข้างต้น ได้แก่ ค่าใช้จ่ายของผู้เข้าร่วมโครงการ ประกอบด้วย ค่าที่พัก

“รู้เขา รู้เรา รู้เท่า รู้ทัน รู้กัน รู้แก้”

ค่าอาหาร ค่ายานพาหนะ เฉพาะในช่วงการอบรมและทัศนศึกษาดูงานที่ต่างจังหวัด ตามกำหนดการ ๕ วัน คิดเป็นเงินจำนวน ๑๘๒,๑๕๐ บาท การที่ผู้ฟ้องคดีอนุมัติให้เบิกจ่ายงบประมาณสำหรับโครงการดังกล่าว จำนวน ๔๘๘,๐๐๐ บาท เทศบาลตำบลจึงได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน ๓๐๕,๘๕๐ บาท

อย่างไรก็ดี โดยที่การกระทำละเมิดต่อเทศบาลตำบลเกิดจากเจ้าหน้าที่หลายคน การที่ผู้ฟ้องคดี ซึ่งดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีมีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารราชการของเทศบาล และเป็นผู้รู้เห็น ตลอดจนทราบดีถึงรายละเอียดของโครงการ รวมทั้งได้เดินทางไปทัศนศึกษาที่ต่างประเทศด้วย ซึ่งได้กระทำการ โดยปราศจากอำนาจที่จะกระทำได้ ด้วยการอนุมัติเบิกจ่ายงบประมาณในส่วนของการเดินทางไปทัศนศึกษา ที่ต่างประเทศ การที่เทศบาลตำบลมีคำสั่งตามความเห็นของกรมบัญชีกลางให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนร้อยละ ๓๐ ของความเสียหาย เป็นเงินจำนวน ๙๑,๗๕๕ บาท จึงเป็นการกำหนดค่าสินไหมทดแทนที่ คำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมตามมาตรา ๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ แล้ว ดังนั้น คำสั่งที่ให้ผู้ฟ้องคดีชดเชยค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวและ คำวินิจฉัยยกอุทธรณ์ จึงชอบด้วยกฎหมาย

ศาลปกครองสูงสุดพิพากษายืนตามศาลปกครองชั้นต้นที่พิพากษายกฟ้อง (คำพิพากษา ศาลปกครองสูงสุดที่ อผ. ๑๔๐/๒๕๖๗)

จากคดีดังกล่าวนี้เป็นอุทธรณ์สำคัญสำหรับผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับเบิกจ่าย ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมและศึกษาดูงาน ที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด รวมถึงผู้เข้ารับ การฝึกอบรมและศึกษาดูงานที่จะต้องเข้าร่วมตามแผนงานหรือรายการตามที่กำหนดในโครงการที่ได้รับอนุมัติ ทั้งนี้ กรณีที่ผู้มีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติเบิกจ่ายเงินงบประมาณ รู้และทราบรายละเอียดของโครงการ อบรมและศึกษาดูงาน รวมทั้งเป็นผู้ร่วมอบรมดูงานด้วย แต่ยังคงลงนามอนุมัติให้เบิกค่าใช้จ่ายที่เป็นเท็จ ทั้งที่ ทราบว่าไม่เป็นไปตามแผนหรือรายการที่ได้อนุมัติ อันเป็นการจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบราชการ ทำให้ หน่วยงานของรัฐได้รับความเสียหาย ถือว่าเป็นการกระทำละเมิดที่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในความ เสียหายที่เกิดขึ้นตามระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและตามสัดส่วนแห่งความรับผิดของตน ซึ่งรวมถึง เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องในกระบวนการเบิกค่าใช้จ่ายดังกล่าวด้วย

(ปรึกษาคดีปกครองได้ที่ สายด่วนศาลปกครอง ๑๑๕๕ และสามารถศึกษาความรู้ที่น่าสนใจ เกี่ยวกับคดีปกครองได้ที่ “ศูนย์การเรียนรู้ศาลปกครองออนไลน์ <https://aclib.admincourt.go.th/>)

ที่มา ศาลปกครอง

https://www.admincourt.go.th/admincourt/upload/webcms/Academic/Academic_๒๑๑๑๒๔_๐ ๙๔๖๑๕.pdf

“รู้เขา รู้เรา รู้เท่า รู้ทัน รู้กัน รู้แก้”

โครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และการรักษาวินัยประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ความรู้เกี่ยวกับวินัย และการรักษาวินัย

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

มาตรา ๘๔ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เสมอภาคและเที่ยงธรรม มีความวิริยะ อุตสาหะ ขยันหมั่นเพียร ดูแลเอาใจใส่รักษาผลประโยชน์ของทางราชการ และต้องปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างเคร่งครัด

ห้ามมิให้อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจและหน้าที่ราชการของตน ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม หาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น

การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรานี้กำหนดให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ดูแลเอาใจใส่ รักษาผลประโยชน์ของทางราชการ และปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างเคร่งครัด มิให้อาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการหาผลประโยชน์โดยมิชอบ รวมทั้งไม่ทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

มาตรา ๘๔ วรรคหนึ่ง เป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ซึ่งพิจารณาองค์ประกอบความผิดได้ดังนี้

๑. มีหน้าที่ราชการ
๒. ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยไม่ซื่อสัตย์สุจริต เสมอภาคและเที่ยงธรรม
๓. ไม่มีความวิริยะ อุตสาหะ ขยันหมั่นเพียร
๔. ไม่ดูแลเอาใจใส่รักษาผลประโยชน์ของทางราชการ
๕. ไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างเคร่งครัด

หน้าที่ราชการ หมายถึง งานที่อยู่ในความรับผิดชอบโดยตรง ได้แก่ หน้าที่ที่เกิดขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายที่กำหนดให้อำนาจไว้เป็นการเฉพาะ และหมายความรวมถึงการไปปฏิบัติหน้าที่อื่นที่ไม่ใช่ราชการโดยตรง โดยให้ถือว่าการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับแต่งตั้ง หรือตามที่ได้รับมอบหมายนั้นเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วย ถ้าข้าราชการผู้ใดกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามย่อมถือเป็นการกระทำผิดวินัยในหน้าที่

การพิจารณาว่า ข้าราชการมีหน้าที่ราชการในเรื่องใด พิจารณาได้ดังนี้

๑. กฎหมาย หรือระเบียบ กำหนดให้ตำแหน่งใดมีหน้าที่ในเรื่องใดไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เช่นระเบียบว่าด้วยการพัสดุ

๒. มาตรฐานตำแหน่ง ได้กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตลอดจนลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติไว้

๓. คำสั่งหรือการมอบหมายงานของผู้บังคับบัญชา ที่ให้ปฏิบัติงานอื่นนอกเหนือจากมาตรฐานตำแหน่ง ถ้าผู้บังคับบัญชาสั่งหรือมอบหมายให้ข้าราชการผู้ใดปฏิบัติภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของผู้บังคับบัญชา ก็ย่อมเป็นหน้าที่ราชการของผู้ที่ได้รับคำสั่งหรือได้รับมอบหมาย การมอบหมายอาจทำเป็นลายลักษณ์อักษร หรือมอบหมายด้วยวาจา หรือมอบหมายโดยพฤตินัยอย่างอื่นก็ได้

“รู้เขา รู้เรา รู้เท่า รู้ทัน รู้กัน รู้แก้”

๔. โดยพุดินัย พิจารณาจากการที่ข้าราชการสมัครใจเข้าผูกพันตนเองยอมรับว่าเป็นหน้าที่ราชการของตน โดยพิจารณาข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ที่ปรากฏว่าเพียงพอที่จะถือว่าเป็นหน้าที่ของผู้นั้นหรือไม่

ข้อสัตย์ หมายถึง การปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา ไม่คดโกง หรือไม่หลอกลวง

สุจริต หมายถึง การปฏิบัติด้วยความมุ่งหมายด้วยความตั้งใจที่ดี ชอบด้วยทำนองคลองธรรม

เสมอภาคและเที่ยงธรรม หมายถึง การปฏิบัติโดยไม่ลำเอียง (เลือกปฏิบัติแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นการเฉพาะ) การปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ยกย่องให้ครูเป็นผู้ประกอบวิชาชีพชั้นสูง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจึงต้องปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพที่คุรุสภากำหนดไว้เป็นข้อบังคับอย่างเคร่งครัดด้วย

กรณีตัวอย่าง

๑. การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในฐานะกรรมการในสหกรณ์ออมทรัพย์ครู ถ้ากระทำการใดให้เกิดความเสียหายแก่สหกรณ์ออมทรัพย์ครู หน่วยงานต้นสังกัดก็สามารถดำเนินการทางวินัยได้ ดังที่คณะกรรมการกฤษฎีกาได้เคยวินิจฉัยไว้ในเรื่องเสร็จที่ ๓๒๒/๒๕๔๙ ว่าการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ มีวัตถุประสงค์ในการช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้แก่ข้าราชการเพื่อประโยชน์แก่การดำรงชีพนอกเหนือจากสวัสดิการที่ทางราชการจัดให้แก่ข้าราชการเป็นกรณีปกติหรือเพื่อประโยชน์แก่การสนับสนุนการปฏิบัติราชการ ทั้งนี้ ตามบทนิยามคำว่า “สวัสดิการภายในส่วนราชการ” ในข้อ ๔ โดยเป็นหน้าที่ของหัวหน้าส่วนราชการในการริเริ่ม ดำเนินการ หรือสนับสนุนให้มีการดำเนินการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ ตามข้อ ๖ วรรคหนึ่ง นอกจากนี้ ในกรณีที่มีการจัดสวัสดิการในส่วนราชการตามกฎหมายใดเป็นการเฉพาะ การดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับสวัสดิการก็ยังคงต้องอยู่ในบังคับของระเบียบนี้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายเฉพาะนั้นด้วย ตามข้อ ๖ วรรคสอง ดังนั้น การจัดสวัสดิการของข้าราชการไม่ว่าจะเป็นการจัดตั้งขึ้นตามหลักเกณฑ์ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ หรือตามกฎหมายเฉพาะให้ถือว่าเป็นการจัดสวัสดิการข้าราชการเช่นเดียวกันและย่อมได้รับการสนับสนุนหรือการอำนวยความสะดวกจากส่วนราชการด้วยกันทั้งสิ้น เช่น การให้ข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการปฏิบัติหน้าที่ให้สวัสดิการภายในส่วนราชการโดยถือเป็นการปฏิบัติราชการตามข้อ ๑๖ ซึ่งอาจได้รับการพิจารณาความดีความชอบหรือมีความรับผิดชอบทางวินัย หรือการอนุมัติให้ใช้ที่ดิน ทรัพย์สิน อาคาร สถานที่ การใช้น้ำ กระแสไฟฟ้า หรือสิ่งสาธารณูปโภคอื่นของส่วนราชการตามข้อ ๑๗ รวมทั้งการสนับสนุนการดำเนินการจากส่วนราชการในกรณีอื่นไม่ว่าจะเป็นการรับรองให้ข้าราชการหรือลูกจ้างเป็นสมาชิกสหกรณ์ หรือการหักเงินเดือนของข้าราชการหรือลูกจ้างเพื่อชำระค่าหุ้นสหกรณ์ ด้วยเหตุนี้การจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ของข้าราชการครู แม้ว่าจะจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่ก็เป็นการจัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการในการดำรงชีพนั่นเอง จึงอยู่ในความหมายของการจัดสวัสดิการข้าราชการ ตามข้อ ๖ วรรคสอง และข้าราชการผู้ปฏิบัติงานเป็นกรรมการของสหกรณ์ออมทรัพย์ย่อมเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการตามข้อ ๑๖ ด้วย

๒. กรณีข้าราชการตำรวจที่ผู้บังคับบัญชาไม่คำสั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงในเรื่องที่เป็นคณะกรรมการสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจปลอมแปลงเอกสารสัญญากู้เงินสหกรณ์ และใช้เอกสาร

“รู้เขา รู้เรา รู้เท่า รู้ทัน รู้กัน รู้แก้”

ปลอมยื่นกู้ยืมต่อสหกรณ์ เป็นเหตุให้สหกรณ์และสมาชิกที่ถูกปลอมลายมือชื่อเสียหาย จนศาลปกครองสูงสุด มีคำพิพากษาว่าการที่ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งกรรมการสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจพังงา จำกัด มีหน้าที่ตรวจสอบเอกสารคำขอกู้เงินของสมาชิกแต่กลับอาศัยอำนาจหน้าที่ของตนปลอมแปลงเอกสารกู้เงินสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจพังงา จำกัด ในนามบุคคลอื่นและรับเงินจำนวนดังกล่าวไปเป็นของตน การกระทำของผู้ฟ้องคดีเป็นการไม่รักษาชื่อเสียงและไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ของตน ประกอบกับสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจพังงา จำกัด เป็นสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นสวัสดิการให้แก่ข้าราชการตำรวจพังงา การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีในสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจพังงา จำกัด จึงเป็นการปฏิบัติราชการ (ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษาคดีหมายเลขแดง ที่ อ. ๑๓๕/๒๕๕๔)

๓. กรณีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ และได้รับเลือกเป็นประธานกรรมการ รองประธาน คณะกรรมการ ผู้ตรวจกิจการสหกรณ์ หรือผู้มีตำแหน่งหน้าที่ในสหกรณ์ออมทรัพย์ครู หากไปดำเนินการใด ๆ โดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อก่อให้เกิดความเสียหายแก่สหกรณ์ ถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่จนก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่สหกรณ์ออมทรัพย์ครูและสมาชิกสหกรณ์ฯ แล้ว พฤติการณ์ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กรณีกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง (อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในคราวประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๗)

มาตรา ๘๔ วรรคสอง เป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง พิจารณาองค์ประกอบความผิดได้ดังนี้

๑. มีอำนาจหน้าที่ราชการ

๒. อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการที่ตนดำรงอยู่

๓. หาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น ประโยชน์ หมายถึง สิ่งที่เป็นผลดีหรือเป็นคุณกับผู้รับ อาจเป็นทรัพย์สินเงินทอง หรือการอื่นใดที่เป็นผลได้ตามต้องการ แม้ประโยชน์จะได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่โดยชอบก็ตามก็อาจเป็นความผิดได้ เช่น การให้การอำนวยความสะดวกในการมาติดต่อราชการเป็นพิเศษแก่ผู้ที่นำสิ่งของหรือเงินทองมาให้เป็นค่าตอบแทน

มาตรา ๘๔ วรรคสาม เป็นการกำหนดลักษณะความผิดวินัยที่ร้ายแรง ในกรณีทุจริตต่อหน้าที่ราชการ การที่จะพิจารณาว่าการกระทำผิดวินัยเช่นใดจะเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง กรณีทุจริตต่อหน้าที่ราชการหรือไม่นั้น ต้องเข้าองค์ประกอบดังนี้

๑. ต้องมีหน้าที่ราชการที่จะต้องปฏิบัติ

๒. ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ

๓. เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้

๔. โดยมีเจตนาทุจริต

หน้าที่ราชการ มีความหมายเช่นเดียวกันกับความใน มาตรา ๘๔ วรรคหนึ่งที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ การปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นลักษณะของการกระทำที่ข้าราชการมีหน้าที่ต้องปฏิบัติโดยได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการไปแล้วหรือได้มีการกระทำการตามหน้าที่ไปแล้ว แต่การปฏิบัติหน้าที่ราชการนั้นไม่หมายรวมถึงการปฏิบัติในการใช้สิทธิเบิกจ่ายเงินที่ทางราชการให้สิทธิเบิกได้ เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทางไปราชการค่ารักษาพยาบาล เป็นต้น

“รู้เขา รู้เรา รู้เท่า รู้ทัน รู้กัน รู้แก้”

ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หมายถึง มีหน้าที่ราชการที่จะต้องปฏิบัติ แต่ไม่ปฏิบัติหรืองดเว้นไม่กระทำการตามหน้าที่ โดยจงใจหรือเจตนาไม่ปฏิบัติ ไม่ใช่เป็นการพลั้งเผลอหรือเข้าใจผิด

การที่ไม่ปฏิบัติหรืองดเว้นไม่กระทำการตามหน้าที่ จะเป็นความผิดกรณีทุจริตต่อหน้าที่ราชการก็ต่อเมื่อได้กระทำโดยเป็นการจงใจที่จะไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ โดยปราศจากอำนาจที่จะอ้างได้ตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับ และจะต้องเป็นการปฏิบัติหรือละเว้นไม่ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วย

มิชอบ หมายความว่า ไม่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ คำสั่งของผู้บังคับบัญชา มติคณะรัฐมนตรี แบบธรรมเนียมของทางราชการ หรือทำนองคลองธรรม ซึ่งแยกพิจารณาได้ ดังนี้

๑) มิชอบด้วยกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ คำสั่งของผู้บังคับบัญชา หรือมติคณะรัฐมนตรี หมายถึง ปฏิบัติโดยไม่เป็นไปตามกฎหมาย หรือระเบียบของทางราชการ หรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชา หรือมติคณะรัฐมนตรี หรือไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามที่กฎหมาย หรือระเบียบของทางราชการ หรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชา หรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนดไว้

๒) มิชอบด้วยแบบธรรมเนียมของทางราชการ หมายถึง ปฏิบัติโดยไม่เป็นไปตามแบบธรรมเนียมของทางราชการ หรือไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามแบบธรรมเนียมของทางราชการ

๓) มิชอบด้วยทำนอง คลองธรรม หมายถึง กระทำในทางที่ไม่ถูกไม่ควร หรือไม่กระทำในทางที่ถูกที่ควร

ส่วนการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยถูกต้องตามกฎหมาย และตามทำนองคลองธรรมทุกประการแล้ว ต่อมาภายหลังได้รับประโยชน์ส่วนตัว เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่นั้นในลักษณะ “ของขวัญ” หรือที่เรียกกันว่า “กินตามน้ำ” ไม่เข้าลักษณะเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ จึงไม่มีความผิดกรณีทุจริตต่อหน้าที่ราชการตามมาตรา ๘๔ วรรคสาม แต่อาจเป็นความผิดกรณีอื่น เช่น ประพฤติชั่วได้

มีเจตนาพิเศษเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มีควรได้ การปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบที่จะเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการได้นั้น ต้องเป็นการกระทำเพื่อให้ตนเอง หรือผู้อื่นได้ประโยชน์อย่างหนึ่งอย่างใดด้วย

ผู้อื่น หมายถึง ใครก็ได้ไม่ว่าจะเป็นประชาชนหรือข้าราชการด้วยกันที่จะได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของข้าราชการผู้นั้น

ประโยชน์ หมายถึง สิ่งที่เป็นผลดี หรือผลที่เป็นคุณแก่ผู้รับ หรือผลที่ได้ตามความต้องการซึ่งอาจเป็นทรัพย์สินเงินทองหรือประโยชน์อย่างอื่นที่มีใช้ทรัพย์สิน เช่น การได้รับการบริการ ความสะดวกสบายหรือสิทธิพิเศษต่าง ๆ เป็นต้น

มิควรได้ หมายถึง ไม่มีสิทธิโดยชอบธรรมที่จะได้รับประโยชน์ใด ๆ ตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่นั้น ในกรณีที่มีกฎหมาย มาตรฐานทั่วไป กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งใดกำหนดให้ข้าราชการได้รับประโยชน์ ตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่นั้นก็เป็นประโยชน์อันควรได้โดยชอบธรรม หรือโดยชอบด้วยเหตุผล แต่ต้องมีใช้เรียกร้องเอาเกินกว่าที่ควรจะได้ ถ้าเป็นการเรียกร้องเอาเกินกว่าที่จะพึงได้แล้ว ก็เป็นการได้รับประโยชน์ที่มีควรได้ด้วยเช่นเดียวกัน

โดยมีเจตนาทุจริต คือการแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

“รู้เขา รู้เรา รู้เท่า รู้ทัน รู้กัน รู้แก้”

ทั้งนี้ ในการพิจารณาความผิดในกรณีเช่นนี้ จะต้องพิจารณาโดยรอบคอบให้ได้ความหรือปรากฏหลักฐานแน่ชัด เพราะความผิดกรณีทุจริตต่อหน้าที่ราชการเป็นความผิดที่ร้ายแรงมาก ซึ่งทางราชการไม่พึงประสงค์ที่จะให้บุคคลผู้ประพฤติเช่นนี้อยู่ในราชการ ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ควรลงโทษไล่ออกจากราชการ การนำเงินที่ทุจริตไปแล้วมาคืนหรือมีเหตุอันควรปรานีอื่นใดไม่เป็นเหตุลดหย่อนโทษลงเป็นปลดออกจากราชการ ตามมติคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖

ความผิดกรณีใช้สิทธิขอเบิกเงินจากทางราชการเป็นเท็จ โดยเจตนาทุจริตฉ้อโกงเงินของทางราชการอย่างแน่ชัด เช่น การเบิกเงินค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะเดินทาง และเงินอื่นในทำนองเดียวกัน อันเป็นเท็จ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานประพฤติชั่ว ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๙๗๐๔.๒/ว ๔ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๓๖ ไม่เป็นความผิดตามมาตรา นี้ เนื่องจากไม่มีหน้าที่เกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงิน

กรณีทุจริตในการสอบให้ลงโทษสถานหนัก มติคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๔๐๓/ว ๕๐ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๑๑ จะเข้ากรณีทุจริตตามมาตรา นี้หรือไม่ ต้องดูว่า ผู้กระทำความผิดที่ราชการหรือไม่ หากเป็นผู้เข้าสอบกระทำการทุจริตในการสอบเป็นความผิดวินัยร้ายแรง ฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

กรณีตัวอย่าง

๑. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา อาศัยโอกาสที่ตนมีตำแหน่งหน้าที่ ทำการเบิกถอนเงินงบประมาณโครงการอาหารกลางวันและโครงการอาหารเสริม (นม) ของทางโรงเรียนมาเก็บไว้รักษาไว้กับตัวเอง เพื่อแสวงหาประโยชน์ให้กับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ ย่อมเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการและจงใจไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง การที่ผู้บังคับบัญชา มีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการจึงชอบแล้ว (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๘๑๔/๒๕๕๘)

๒. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ยืมเงินงบประมาณ ออกมาใช้จำนวน ๒๔ สัญญา รวมเป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน ๘๔๐,๒๖๑ บาท โดยไม่ระบุวัตถุประสงค์ในการยืม และไม่มีการส่งใช้เงินยืม ทั้งที่เจ้าหน้าที่การเงินได้บันทึกแจ้งแล้วว่า ไม่สามารถยืมได้เนื่องจากยังไม่ได้ส่งใช้เงินยืมครั้งก่อน และควรให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการเป็นผู้ยืม แต่ก็ยังคงสั่งการให้เจ้าหน้าที่การเงินดำเนินการเบิกเงินยืมมาให้ และเมื่อได้รับเงินยืมไปแล้วไม่ปรากฏว่าได้นำเงินยืมไปใช้จ่ายในราชการ พฤติการณ์เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง กรณีทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และกรณีปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการและหน่วยงานการศึกษา มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๔ วรรคสามและมาตรา ๘๕ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

ที่มา : หนังสือข้อกำหนดวินัย และการดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จัดทำโดย สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

“รู้เขา รู้เรา รู้เท่า รู้ทัน รู้กัน รู้แก้”

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

การรับทรัพย์สินและประโยชน์อื่นใด ตามมาตรา ๑๒๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

การปฏิบัติตนของเจ้าพนักงานของรัฐเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินและประโยชน์อื่นใด จำเป็น
อย่างยิ่งที่จะต้องทำความเข้าใจ ไตร่ตรอง แยกแยะ และตระหนักอยู่เสมอในการดำรงตนขณะเป็นเจ้าพนักงาน
ของรัฐ (รวมถึงผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นพนักงานของรัฐมาแล้วยังไม่ถึงสองปีด้วย) จึงขอเสนอแนวคิดเพื่อใช้ยึดถือ
เป็นหลักในการปฏิบัติตนของเจ้าพนักงานของรัฐให้เกิดขึ้นในตน แบ่งออกเป็น ๔ ข้อ ดังนี้

๑. รู้ตนเอง (Know yourself)

มีคำกล่าวที่ว่า “ไม่มีชัยชนะใดที่ยิ่งใหญ่ไปกว่าการชนะใจตนเอง” หากท่านเข้าใจตนเอง
รู้จักอุปนิสัยใจคอตนเองและคิดทำในสิ่งที่ถูกต้องดีงามก็เปรียบเสมือนท่านมีภูมิคุ้มกันความคิดจิตใจที่จะทำ
สิ่งต่าง ๆ และยิ่งไปกว่านั้นหากท่านยึดหลักคิดในการแยกแยะระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม
ไม่รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ขัดต่อหลักกฎหมาย ตลอดจนการปฏิบัติและตัดสินใจที่ยึดถือความถูกต้อง
มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยแล้ว แน่แน่นอนว่าชีวิตราชการของท่านจะพบแต่ความสุขประสบ
ความสำเร็จ ได้อย่างไม่ยากเย็นนัก

๒. รู้หน้าที่ (Know the duty)

คำว่า “หน้าที่” ตามความหมายของพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔
หมายถึง “กิจที่ต้องทำด้วยความรับผิดชอบ” จึงอาจกล่าวได้ว่า “หน้าที่” มาพร้อมกับ “ความรับผิดชอบ”
ท่านควรรู้ และเข้าใจหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเอง ของเพื่อนร่วมงาน ของผู้บังคับบัญชาและ
ผู้ใต้บังคับบัญชา เมื่อท่านเป็นเจ้าพนักงานของรัฐและจำต้องดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่กฎหมายให้
อำนาจไว้ ควรปฏิบัติหน้าที่ตามกรอบขอบเขตและต้องรับผิดชอบต่อการกระทำของตน

๓. รู้กฎหมาย (Know the law)

มาตรา ๓ วรรคสอง ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ บัญญัติไว้ว่า
รัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล องค์กรอิสระ และหน่วยงานของรัฐ ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ
กฎหมาย และหลักนิติธรรม เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและความผาสุกของประชาชนโดยรวม

“มาตรา ๘๒ (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้
ข้าราชการพลเรือนสามัญ ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติ
ของคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ”

ข้อความข้างต้นย้ำให้เห็นถึงหลักการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐที่ต้องยึดถือหลัก
กฎหมาย ในการปฏิบัติหน้าที่ จึงปฏิเสธไม่ได้ว่าเจ้าพนักงานของรัฐต้องรู้และเข้าใจกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
กับการปฏิบัติ หน้าที่ของตน ตลอดจนค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ

๔. รู้ปัญหาและแนวทางการแก้ไข (Know the problems and solutions)

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด และการรับสินบนของเจ้าพนักงานของรัฐเป็นหนึ่งใน
รูปแบบของการทุจริตที่ยังพบเห็นกันอยู่มากในปัจจุบัน ซึ่งหากจะทำให้ปัญหานี้ลดน้อยถอยลงหรือหมดไปจาก
สังคม คงต้องวิเคราะห์ต้นตอของเหตุปัจจัยว่าทำไมวงจรการทุจริตลักษณะนี้ยังคงดำเนินอยู่ได้

“รู้เขา รู้เรา รู้เท่า รู้ทัน รู้กัน รู้แก้”

ปัญหาบางเรื่องเราสามารถหาแนวทางการแก้ไขปัญหาก็ได้เสร็จเด็ดขาดโดยทันที แต่บางปัญหาอาจต้องใช้เวลาในการค้นหาแนวทางการแก้ไข ซึ่งคำตอบหรือแนวทางที่ได้ก็ต้องการการพิสูจน์ว่าเป็นคำตอบที่ใช้ เป็นคำตอบที่ถูกต้อง น่าเชื่อถือและสามารถนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไปได้

"จอร์จ โพลยา" (George Polya ค.ศ. ๑๘๘๗-๑๙๘๕) ชาวฮังการี เป็นอาจารย์ด้านคณิตศาสตร์ ที่สถาบันเทคโนโลยีสวิส ซูริก ประเทศสวิสเซอร์แลนด์ และที่มหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้เสนอแนวคิด "การแก้ไขปัญห ๔ ขั้นตอน" ซึ่งแนวคิดนี้ยังถูกนำมาใช้กันอย่างแพร่หลายในปัจจุบันอธิบายได้ ดังนี้

๑) การวิเคราะห์และกำหนดรายละเอียดของปัญหา

๑.๑ สิ่งที่ต้องการคืออะไร

๑.๒ ข้อมูลที่กำหนดให้คืออะไรบ้าง

พิจารณาข้อมูลและเงื่อนไขที่กำหนดให้เพียงพอที่จะหาคำตอบของปัญหาหรือไม่ ถ้าไม่เพียงพอควรหาข้อมูลเพิ่มเติม

๒) การวางแผนในการแก้ปัญห

เมื่อทำความเข้าใจปัญหาแล้ว ต่อไปก็ดำเนินการวางแผนในการแก้ปัญห เป็นการค้นหาความเชื่อมโยงหรือความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล (ปัญหา) และตัวไม่รู้ค่า (คำตอบ) ด้วยการเลือกใช้เครื่องมือ และหาวิธีการเพื่อให้ได้ซึ่งคำตอบ สิ่งสำคัญคือประสบการณ์ที่จะนำมาปรับใช้ในขั้นตอนนี้ เช่น "เคยแก้ปัญห ในลักษณะนี้หรือไม่" และควรใช้ประสบการณ์ที่ผ่านมาเป็นแนวทางในการแก้ปัญห โดยปรับปรุง ให้เหมาะสมกับปัญหาใหม่

๓) การดำเนินการแก้ไขปัญห

เมื่อวางแผนในขั้นตอนที่ ๒ แล้ว จึงดำเนินการเพื่อแก้ปัญห ซึ่งเป็นการลงมือปฏิบัติ ตาม แผนหรือแนวทางที่วางไว้ อาจตรวจสอบความเป็นไปได้ของแผน เพิ่มเติมรายละเอียด แล้วลงมือปฏิบัติ จนได้ ความสำเร็จ ถ้าไม่สำเร็จต้องค้นหาและทำการแก้ปัญหจนสามารถแก้ปัญหได้

๔) การตรวจสอบและปรับปรุง

จากนั้นนำผลการดำเนินการมาตรวจสอบว่าสามารถแก้ปัญหได้หรือไม่ ถ้าแก้ได้ ถือว่าสำเร็จ แต่ถ้าแก้ไม่ได้จะต้องมีวิธีปรับปรุงให้ดีขึ้นเป็นการมองย้อนกลับไปยังคำตอบที่ได้มา เริ่มจากการตรวจสอบความถูกต้อง ความสมเหตุสมผลของคำตอบและยุทธวิธีแก้ปัญหที่ใช้ มีคำตอบหรือยุทธวิธีอื่น ในการแก้ปัญหานี้หรือไม่

คำถาม... "หากท่านไปบ้านบุคคลหนึ่งซึ่งไม่เคยไปมาก่อนและท่านต้องการเข้าห้องน้ำ ท่านจะอย่างไร ?

คำตอบแรกๆ ก็คงไม่พ้นคำตอบที่ว่า "ก็ต้องถามเจ้าของบ้าน ไม่อย่างนั้นจะไปถูกไหมล่ะ" ปัญหาการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่เกิดขึ้นในหน่วยงานของท่าน บุคลากรในหน่วยงานต้องร่วมมือ ร่วมแรงและร่วมใจกันเพื่อหาวิธีป้องกันและแก้ไข "ใครจะรู้เรื่องบ้านนั้นดีไปกว่าเจ้าของบ้าน"

“รู้เขา รู้เรา รู้เท่า รู้ทัน รู้กัน รู้แก้”

สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ “ความละเอียดที่จะกระทำผิด”

เหตุผลของการทุจริตมีมากมายหลายประการ ประเด็นหลัก ๆ ก็ได้แก่

ใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรม : เพราะความโลภความเห็นแก่ตนเองและพวกพ้อง

มีค่านิยมที่ผิด : ยกย่องคนที่มีเงิน ยกย่องคนที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานสูง

รายรับไม่พอกับรายจ่าย : ปัญหาหนี้สิน ไม่ประมาณคน

ขาดอุดมการณ์อุดมคติ : ไม่ยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรมและตั้งมั่นนำไปเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต

ขาดคุณธรรม : ความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญูกตเวที (ต่อประเทศชาติ) ความละเอียดรอบคอบ และเกรงกลัวต่อบาป เป็นเรื่องที่สำคัญมากเพราะเป็นสิ่งที่อยู่ภายในเป็นเครื่องกลั่นกรองการคิด การตัดสินใจ ให้เป็นไปด้วยความถูกต้อง ดังาม มีความละเอียดไม่กล้าที่จะทำในสิ่งที่ผิด แม้ว่าขณะที่ทำจะไม่มีใคร “รับรู้หรือเห็น” ในสิ่งที่ตนเองได้ทำลงไป แม้เป็นความผิดเล็กน้อยก็ไม่กล้าที่จะทำผิด ตั้งหลักธรรมคำสอน ของพระพุทธเจ้า เรื่อง หิริโอตตปปะ หิริ คือ ความละเอียดรอบคอบ มีความละเอียดที่จะคิด จะพูด หรือจะกระทำ ความชั่ว สามารถหยุดตัวเองไม่ให้ความชั่วชนะใจ โอตตปปะ คือ ความเกรงกลัวต่อบาป มีความกลัวต่อบาปกรรมที่คนกระทำด้วยกาย วาจา และใจ อันจะเกิดมีขึ้นแก่คน เมื่อเกิดหิริโอตตปปะกับจิตใจแล้ว จะสามารถยับยั้งความชั่วไว้ได้ ไม่พากาย วาจา ใจ ไปทำความชั่วต่าง ๆ เช่น ผิดครองครองธรรม ผิดจารีตประเพณี หรือผิดกฎหมาย

“อย่าตอบแทนบุญคุณส่วนตัว ด้วยผลประโยชน์ประเทศชาติ”

(เต็ง เสี่ยวผิง ผู้นำสูงสุดแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๔๐)

ที่มา/คู่มือการป้องกันการกระทำความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ตามมาตรา ๑๒๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ สำนักพัฒนาและส่งเสริมธรรมาภิบาล สำนักงาน ป.ป.ช.

“รู้เขา รู้เรา รู้เท่า รู้ทัน รู้กัน รู้แก่”

โครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และการรักษาวินัยประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ความรู้ คู่คุณธรรม

ความกล้าหาญทางจริยธรรม: คุณธรรมสำหรับป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน

ความกล้าหาญทางจริยธรรมกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน ที่ผ่านมาหน่วยงานภาครัฐและองค์กรอื่น ๆ ได้ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน มาโดยตลอด ดังเช่น ยุทธศาสตร์ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ในระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) โดยมีเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ คือ ระดับคะแนนของดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index CPI) สูงกว่าร้อยละ ๕๐ ผ่านการมุ่งเน้นไปที่การบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ในการสร้างวัฒนธรรมการต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบอย่างเข้มแข็งทั่วทั้งสังคมไทย เพื่อให้เป็นประเทศที่มีมาตรฐานความโปร่งใส เทียบเท่าระดับสากล ภายใต้ยุทธศาสตร์ ๖ ข้อ ได้แก่ ๑) สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต ๒) ยกย่องและเชิดชูคุณธรรมในการต่อต้านการทุจริต ๓) สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย ๔) พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก ๕) ปฏิรูปกลไกและกระบวนการการปราบปรามการทุจริต และ ๖) ยกย่องและเชิดชูดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index CPI) ของประเทศไทย (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, ๒๕๖๔) แต่ก็ยังไม่ประสบความสำเร็จตามที่มุ่งหวังไว้ ผู้เขียนมองว่า การที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ นอกจากจะใช้มาตรการทางด้านกฎหมายหรือนโยบายของภาครัฐอื่น ๆ ควบคุมและปราบปรามแล้ว การใช้มาตรการด้านคุณธรรมเข้ามาช่วยในการแก้ไขปัญหาอีกทางหนึ่ง โดยเฉพาะคุณธรรมเรื่องความกล้าหาญทางจริยธรรมเป็นคุณธรรมที่สำคัญแต่สังคมไทยมีการพูดถึงเรื่องนี้ น้อยมาก ทั้ง ๆ ที่ความกล้าหาญทางจริยธรรม เป็นคุณธรรมที่สามารถป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันได้ เพราะความกล้าหาญทางจริยธรรมเป็นคุณธรรมที่แสดงออกด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจในการที่จะยืนหยัดต่อสู้กับสิ่งที่ไม่ถูกต้อง เป็นคุณธรรมที่จะช่วยแยกแยะคนประเภทที่ดีแต่พูดแต่ไม่ทำ ที่เรียกว่า “มือถือสาปากถือศีล” เพราะคนขาดความกล้าหาญทางจริยธรรม จึงนำไปสู่พฤติกรรมปัญหาต่าง ๆ ตัวอย่างเช่น เมื่อมีการเลือกตั้งแต่ละครั้ง ก็ไม่กล้าที่จะปฏิเสธการรับเงินที่มีการซื้อสิทธิขายเสียง มีการรับเงินแต่ไม่ลงคะแนนให้ กลับไปลงคะแนนให้อีกเบอร์ การกระทำแบบนี้ไม่ใช่ความกล้าหาญทางจริยธรรมแต่เป็นการไม่ซื่อสัตย์ ซึ่งการกระทำที่ถูกต้องจะต้องไม่รับเงินและกล้าที่จะแจ้งความเอาผิดกับผู้ที่นำเงินมาให้จึงจะถือว่าเป็นความกล้าหาญทางจริยธรรม แม้แต่ในหมู่ข้าราชการและนักการเมืองมีการทุจริตคอร์รัปชันกันไปตามลำดับชั้น ขาดความกล้าหาญที่จะรับผิดชอบเมื่อตนเองกระทำผิด และนอกจากนี้ผู้ได้บังคับบัญชา มักจะถูกหัวหน้างานใช้อิทธิพลอำนาจบังคับข่มขู่ให้กระทำการทุจริต บางครั้งผู้ได้บังคับบัญชาไม่กล้าที่ขัดขึ้นหรือปฏิเสธดังที่ปรากฏเป็นข่าวคราวให้เห็นเป็นระยะ ซึ่งหากผู้ได้บังคับบัญชามีความกล้าหาญทางจริยธรรมจะต้องกล้าปฏิเสธและไม่ยอมทำตามผู้บังคับบัญชา ต้องยึดมั่นยืนหยัดในความถูกต้องแม้จะได้รับผลกระทบที่อาจจะถูกพักงาน ลดเงินเดือน ไล่ออกจากงาน หรืออาจจะถูกมองว่าไม่จงรักภักดีต่อหัวหน้างานก็ตาม ดังนั้น การที่บุคคลจะใช้ความกล้าหาญทางจริยธรรมไปใช้ในการแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันนั้น ในเบื้องต้นเมื่อบุคคลพบเห็นสถานการณ์ที่เกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน ควรตอบสนองด้วยความกล้าหาญทางจริยธรรมได้ดังนี้

๑. อันดับแรกจะต้องประเมินสถานการณ์ บุคคลไม่สามารถแสดงออกทางจริยธรรมได้ ถ้าไม่ได้เผชิญกับสถานการณ์ที่ทำลายทางจริยธรรม และการรับรู้ว่าสถานการณ์ทางจริยธรรมเป็นขั้นตอนแรกที่จะนำไปสู่ความกล้าหาญทางจริยธรรม ก่อนที่จะตัดสินใจแสดงความกล้าหาญออกไปจะต้องทำความเข้าใจสถานการณ์ที่กำลังเผชิญอยู่ว่า เป็นปัญหาแบบใด เป็นสถานการณ์ที่เรียกร้องความกล้าหาญทางจริยธรรมหรือไม่ ถ้านิ่งเฉยไม่ดำเนินการอะไร จะเกิดความเสียหายอะไรหรือไม่ ผิดกฎหมายหรือผิดจริยธรรมเรื่องใด

“รู้เขา รู้เรา รู้เท่า รู้ทัน รู้กัน รู้แก้”

สมควรที่จะต้องปกป้องหรือไม่ ใครเป็นผู้ที่เหมาะสมที่จะต้องดำเนินการ เป็นต้น เช่น การที่ผู้ได้บังคับบัญชาพบเห็นผู้บังคับบัญชากระทำการทุจริตเงินโครงการ ในฐานะผู้ได้บังคับบัญชาก่อนที่จะตัดสินใจทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ควรจะต้องทำความเข้าใจสถานการณ์ก่อนว่า เป็นสถานการณ์นี้แบบใด ผิดกฎหมายหรือ ผิดจริยธรรมหรือไม่ หากเพิกเฉยจะส่งผลเสียอย่างไร หากจะแสดงความกล้าหาญทางจริยธรรมออกไปจะทำให้วิธีการอย่างไรถึงจะเหมาะสม ซึ่งอาจมีหลากหลายรูปแบบการแสดงความกล้าหาญไม่ใช่เพียงแค่การร้องเรียนหรือแจ้งความเอาผิดเท่านั้น การปรึกษาคนที่อาวุโสมากกว่า หรือ ปรึกษาคณะรอบข้าง เป็นต้น ก็ถือว่าเป็นคนที่มีความกล้าหาญเช่นกัน

๒. เมื่อทำความเข้าใจในปัญหาชัดเจนแล้ว ขั้นตอนต่อไปจะต้องดำเนินการตามลักษณะของความกล้าหาญทางจริยธรรมตามองค์ประกอบ ๓ ข้อ ตามแนวคิดของ Kidder ดังที่กล่าวมาข้างต้น ได้แก่ ๑) จะต้องประเมินความเสี่ยงหรืออันตรายที่จะได้รับอย่างรอบด้าน (Danger) คำนวณที่จะเสี่ยงหรือมีประโยชน์หรือไม่ ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้อาจไม่แน่นอนอาจเป็นได้ทั้งผลกระทบเชิงบวกและลบ เมื่อประเมินความเสี่ยงดีแล้ว ขั้นตอนต่อไป ๒) จะต้องพิจารณาว่าจะสามารถทนต่อความเสี่ยงหรือผลกระทบนั้นได้หรือไม่ (Endurance) กล่าวคือ สามารถทนต่อการถูกดูถูกเหยียดหยาม ความเสียชื่อเสียง ความอับอาย ความเย้ยหยัน หรืออันตรายที่จะเกิดขึ้นต่อครอบครัว เพื่อน ๆ หรือเพื่อนร่วมงานจากการกระทำของเรา และสุดท้าย ๓) จะต้องพิจารณาว่า ลักษณะค่านิยมที่ควรยึดถือเป็นหลักการในสถานการณ์นี้อะไรบ้าง (Principle) หลักการทางจริยธรรมอาจเป็นเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต หรือความรับผิดชอบ เป็นต้น หากไม่ได้ดำเนินการตาม ๓ ข้อดังกล่าว การแสดงความกล้าหาญทางจริยธรรมอาจจะไม่ประสบความสำเร็จก็ได้ และอาจไม่ใช่ความกล้าหาญทางจริยธรรมที่แท้จริง เช่น กรณีที่ผู้ได้บังคับบัญชาพบเห็นผู้บังคับบัญชากระทำการทุจริตเงินโครงการ ก่อนที่จะตัดสินใจกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง อันดับแรกเมื่อทำความเข้าใจปัญหาชัดเจนแล้ว จะต้องประเมินความเสี่ยงหรืออันตรายที่จะได้รับ เช่น การถูกลดเงินเดือน การถูกไล่ออกจากงาน หรือการถูกมองว่าขาดความจงรักภักดีต่อหัวหน้างาน เป็นต้น ผลกระทบเหล่านี้ตัวเองสามารถทนได้หรือไม่ หากทนได้ แต่ทนไม่ได้กับการกระทำที่ทุจริตที่ผิดกฎหมายและศีลธรรมเช่นนี้ไม่กลัวผลที่กระทบที่จะตามมา ยืนหยัดยึดมั่น ในหลักการความซื่อสัตย์สุจริตแล้ว กล้าที่จะลุกขึ้นมาปกป้องหลักการดังกล่าวด้วยการเปิดโปงหรือร้องเรียนเอาผิดกับผู้บังคับบัญชา การกระทำเช่นนี้ถือว่าเป็นการกระทำที่เป็นความกล้าหาญทางจริยธรรมอย่างแท้จริง

ดังนั้น จากแนวทางการนำความกล้าหาญทางจริยธรรมไปใช้ในการแก้ไขปัญหาการทุจริตดังกล่าวถือว่าเป็นทางเลือกหนึ่งที่น่าสนใจ เพราะสถานการณ์การทุจริตคอร์รัปชันในปัจจุบันยังมีหลากหลายรูปแบบสลับซับซ้อนมากขึ้น การแก้ไขปัญหาดังกล่าวก็นำมาซึ่งการดำเนินการที่หลากหลายเช่นเดียวกัน การใช้มาตรการด้านจริยธรรม โดยเฉพาะเรื่องความกล้าหาญทางจริยธรรมเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่จะช่วยลดปัญหาดังกล่าวได้ การพัฒนาความกล้าหาญทางจริยธรรมให้กับคนในสังคมไทยทุกช่วงวัยเป็นเรื่องที่จำเป็น หากคนในสังคมรู้เข้าใจและตระหนักถึงความกล้าที่จะทำในสิ่งที่ถูกต้อง ปฏิเสธในสิ่งที่ไม่ถูกต้องแล้ว ก็จะกลายเป็นสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต

ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการทุจริตข้อที่ ๑ ที่ว่า สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต ดังตัวอย่างคนที่ใช้ความกล้าหาญทางจริยธรรมในการแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันจนสำเร็จมาแล้ว ได้แก่ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ นางสาวปณิดา ยศปัญญา อายุ ๒๓ ปี นิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่กล้าออกมาเปิดเผยข้อมูลและพฤติกรรมของผู้อำนวยการศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งขอนแก่น จนส่งผลให้มีการตรวจสอบการทุจริตทุกจังหวัดและพบว่า

“รู้เขา รู้เรา รู้เท่า รู้ทัน รู้กัน รู้แก้”

ทั่วทั้งประเทศ ๗๖ ศูนย์ ๗๖ จังหวัด พบการทุจริตรวม ๖๗ ศูนย์ เป็นการเปิดโปงการทุจริตระดับประเทศจาก นิสิตนักศึกษาฝึกงานเพียงคนเดียว ที่ออกมาเปิดเผยการทุจริตของกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของ มนุษย์ ทำให้หลายองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนต่างพากันยกย่อง และมอบรางวัลด้านความกล้าหาญทาง จริยธรรมต่าง ๆ มากมาย และได้รับทุนการศึกษา ระดับปริญญาโท และสัญญาว่าจะรับเข้าทำงานตามที่ นื่องปณิตาต้องการ เพื่อเป็นการตอบแทนคุณงามความดีที่ทำประโยชน์เพื่อประเทศชาติตลอดทั้งกระแสในโลก ออนไลน์ที่ยกให้เธอเป็นบุคคลต้นแบบ เป็นเน็ตไอดอล เป็นฮีโร่ และเมื่อวันที่ ๒ พ.ย. ๒๕๖๑ เธอได้รับการ บรรจุเป็นข้าราชการในตำแหน่งนักวิชาการยุติธรรมปฏิบัติการ โดย นายทองสุข ฌ พล รักษาการผู้อำนวยการ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) เขตพื้นที่ ๔ ขอนแก่น จากความกล้าหาญของ คนเพียงคนเดียวนำมาซึ่งคำชื่นชมจากคนทั้งสังคมทั่วประเทศ จากคนดีที่เกือบไม่มีที่ยืน ถูกอาจารย์กวดตัน ครอบครัวยุติพันธุ์น้องถูกคุกคาม แต่วันนี้เธอได้เดินสายรับรางวัลจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่ยกย่องเชิดชูคุณงาม ความดีของเธอ จนได้รับรางวัลความกล้าหาญทางจริยธรรมจากนายกรัฐมนตรี (ไทยรัฐออนไลน์, ๒๕๖๑) นี่เป็นเพียงตัวอย่างเดียวที่แสดงให้เห็นว่า ความกล้าหาญทางจริยธรรมสามารถป้องกันและปราบปรามการ กระทำทุจริตได้ นอกจากนี้ ยังมีตัวอย่างบุคคลอีกมากมายที่ปรากฏเป็นข่าวมาโดยตลอด แต่สังคมไม่ค่อยให้ ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องนี้มากนัก หากคนในสังคมไทยได้รับการพัฒนาเรื่องความกล้าหาญทางจริยธรรม เรียนรู้ฝึกฝนจนเกิดความเคยชินแล้ว ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันก็จะลดน้อยลง

ที่มา : วารสารวิชาการ ป.ป.ช. ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๒

<https://www.nacc.go.th/uploads/files๑๑๔๗๔๐๙๒๘/journal๑๓๒/๑๖๒/๓%๒๐tex๓.pdf>

“รู้เขา รู้เรา รู้เท่า รู้ทัน รู้กัน รู้แก้”

หลักธรรมนำชีวิต

หิริโอตตัปปะคืออะไร ทำไมคนเราต้องละอายและเกรงกลัวต่อบาป

ในทางพระพุทธศาสนาคำว่า "หิริ" คือ ความละอายต่อกุศล ส่วน "โอตตัปปะ" คือ ความเกรงกลัวต่อกุศล ฉะนั้นหิริโอตตัปปะก็คือความละอายและเกรงกลัวต่อกุศลทั้งปวง

การมี "หิริ" ทำให้คนเรามีความละอายแก่ใจ ไม่คิดชั่ว พุดชั่ว ทำชั่วทั้งเรื่องเล็กเรื่องใหญ่ ทั้งต่อหน้าและ ลับหลังผู้อื่น เพราะมีความละอายใจต่อบาปที่จะเกิดขึ้นจนสามารถชนะใจตัวเอง หยุดความชั่วที่คิดจะ กระทำได้

ส่วนการมี "โอตตัปปะ" ทำให้เรารู้จักเกรงกลัวต่อบาป กลัวโทษที่จะเกิดขึ้นจากการทำความชั่ว ทั้งโทษที่เกิดจากผลแห่งกรรม และโทษทางกฎหมาย ซึ่งผู้ที่มีโอตตัปปะมักจะเป็นผู้เข้าใจในกฎแห่งกรรม เชื่อว่าทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

ทั้งนี้ การจะมี "หิริโอตตัปปะ" ได้นั้น ต้องอาศัยการอบรมเลี้ยงดู สอนสั่งให้รู้จักผิดชอบชั่วดี รู้จักบาปกรรม รู้จักผลแห่งกรรมที่จะเกิดขึ้นทั้งในชาตินี้และชาติหน้า ที่สำคัญต้องรู้จักเคารพตัวเอง เคารพความถูกต้อง จึงจะเกิดความละอายและเกรงกลัวต่อบาปได้

หิริโอตตัปปะถือว่าเป็นธรรมะที่สำคัญต่อการใช้ชีวิตร่วมกันในสังคม เป็นเหมือนเครื่องเตือนใจเตือนภัยให้ระลึกไว้เสมอว่าใครก็ตามที่ไม่มีความละอายและเกรงกลัวต่อบาปย่อมจะถูกชักจูง ชักชวนไปในหนทางที่ผิดได้โดยง่าย เริ่มจากผิดน้อย กลายเป็นผิดมาก จนสามารถทำผิดร้ายแรง ทำเรื่องเลวร้ายได้ทุกอย่าง เพราะไม่มีจิตสำนึกใด ๆ ให้นึกถึงบาปกรรม หรือความเดือดร้อนของผู้อื่น

การไม่มีหิริโอตตัปปะเปรียบได้กับการไม่เชื่อกฎแห่งกรรม คิดว่ากรรมไม่มีจริง ยิ่งผลของกรรมที่เห็นกันตั้งแต่ชาตินี้ยังไม่มีจริง แต่ถ้างลองพิจารณาดี ๆ จะรู้เลยว่ากรรมมีจริง เป็นกรรมติดจรวดที่เห็นกันตั้งแต่ชาตินี้เลยด้วย ใครทำอะไรไว้ไม่ต้องรอให้ถึงชาติหน้า บางคนรับผลกรรมกันตอนนี้ เดียวนี้เลย ดังนั้นคนเราจึงต้องละอายและเกรงกลัวต่อบาป เพราะนอกจากจะไม่ให้กรรมตามทันแล้ว ยังเป็นการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างปกติสุขที่สุดด้วย

ที่มา / <https://today.line.me/th/v๒/article/Do๕๙๖๐>

“รู้เขา รู้เรา รู้เท่า รู้ทัน รู้กัน รู้แก้”